

Κ. Τσουνκαλά, Γ. Σαμαρά, Ε. Καψωμένου, Α. Βασενχόβεν, Α. Προβελέγγιου και Κ. Κουτσόπουλου, που ολοκληρώνουν την προσέγγιση των θεμάτων του συνεδρίου.

Στον πρόλογο της έκδοσης, αποσπάσματα του οποίου δημοσιεύουμε, ο καθ. Δ. Ρόκος αναφέρεται στους στόχους του συνεδρίου και συνοπτικά στο περιεχόμενο των επιμέρους εισηγήσεων:

«Στα τέλη του αιώνα που διανύουμε, όλο και περισσότεροι επιστήμονες, πολλές φορές με αργόσπερες, ατελείς και επώδυνες προσωπικές και/ή συλλογικές διαδικασίες, αντιλαμβανόμαστε την οριακή κρισιμότητα των πολυδιάστατων περιβαλλοντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το κοινό μας σπίτι, ο πλανήτης γη σήμερα και συνειδητοποιούμε αργά αλλά σταθερά και τις δικές μας ευθύνες.

Γιατί πέρα από τις τεράστιες ευθύνες των κυβερνήσεων, των πολιτικοϊδεολογικών και κοινωνικών συστημάτων και των συναφών μοντέλων παραγωγής, ανάπτυξης και κατανάλωσης (τα οποία βασίστηκαν στον άκριτο μετασχηματισμό και

την «καθυπόταξη» της φύσης, στον ανηλεή ανταγωνισμό και τη μεγιστοποίηση της απόδοσης και του κέρδους), υπάρχουν σαφώς και συγκεκριμένες μεγάλες δικές μας ευθύνες, ως παθητικών, ανενεργών ή λιγότερο ενεργών πολιτών και στελεχών της έρευνας, της ανάπτυξης και της παραγωγής, που ανέχονται, ακολουθούν και στηρίζουν επιλογές, στάσεις και συμπεριφορές με εμφανείς δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτισμικό μας περιβάλλον.

Το Κέντρο Ερευνών και Μελετών Διεπιστημονικής Προσέγγισης της Ανάπτυξης (Κ.Ε.Μ.ΔΙ.Π.Α.) θέλοντας να συμβάλει ουσιαστικά στη δημιουργία των προϋποθέσεων για έναν συστηματικό διεπιστημονικό διάλογο πάνω στις πολυδιάστατες σχέσεις της Ανάπτυξης με το Περιβάλλον, διοργάνωσε μια σειρά από επιστημονικά συνέδρια και σεμινάρια μέσα από τα οποία προβλήθηκαν και τεκμηριώθηκαν πειστικά ιδέες και προτάσεις.

Τα κείμενα του τόμου αυτού συγκροτούν τις παρακάτω τέσσερις ενότητες / κεφάλαια οι οποίες καλύπτουν:

α) τις Θεμελιώδεις Έννοιες και Οπτικές των Επιστημών για το Περιβάλλον,

β) την Πραγματικότητα Σήμερα,

γ) τις Ειδικές Επιστημονικές Προσεγγίσεις σε σχέση με τη Διεπιστημονικότητα και

δ) τη μετάβαση: Από τη Θεωρία στην Πράξη της Διεπιστημονικής Προσέγγισης των Περιβαλλοντικών Προβλημάτων, με αντίστοιχες προτάσεις και εφαρμογές αλλά και με τις διαφαινόμενες προοπτικές.

Τιμητική έκδοση

«Οι διαλέξεις στο Πολυτεχνείο ως απωθημένα κείμενα»

του Κώστα Σπυριδίου

Το Τμήμα Αρχ/νων ΕΜΠ, τιμώντας την μνήμη του Κώστα Σπυριδίου, που σκοτώθηκε λίγο πριν αποφοιτήσει από το Τμήμα, εξέδωσε την διάλεξή του με τίτλο «Οι διαλέξεις στο Πολυτεχνείο ως απωθημένα κείμενα».

Την έκδοση προλόγησε ο πρόεδρος του Τμ. Αρχ/νων με τα παρακάτω λόγια:

«Δύο χρόνια πριν, στην αρχή του καλοκαιριού του 1991, μείναμε όλοι άφωνοι από τον απρόσμενο θάνατο

του Κώστα Σπυριδίου. Η νυχτερική επιστροφή από ένα νεανικό πάρτυ στάθηκε μοιραία για τον τελειόφοιτο Κώστα, γι' αυτόν τον ψηλό, όμορφο, όλο ζωντάνια κι ενεργητικότητα σπουδαστή μας, γι' αυτό το ανήσυχο αλλά και εύθυμο παιδί που όλοι τον αισθανόμαστε πολύ δικό μας, φίλο, αυριανό συνάδελφο.

Το μόνο που μέσα στην παραζάλη και την αμηχανία εκείνων των ημερών μπορούσαμε να κάνουμε ήταν να αφιερώσουμε στη μνήμη του την

έκθεση σπουδαστικών εργασιών που είχε οργανώσει η Σχολή εκείνη την εποχή. Η έκθεση εγκαινιάστηκε λίγες μέρες μετά το θάνατο του.

Σήμερα η Σχολή θέλοντας να τιμήσει την μνήμη του, αλλά και να θυμίσει την παρουσία του Κώστα Σπυριδίου, πιστεύοντας, πως έτσι κάτι πιο ουσιαστικό απομένει από το πέρασμά του από τους χώρους που έζησε τα φοιτητικά του χρόνια, τους χώρους όπου γνωρίστηκε με την αρχιτεκτονική και τα προβλήματα

της, δημοσιεύει την «Διάλεξη» του, ένα κείμενο που είχε δουλέψει με πολλή αγάπη, ένα κείμενο της φοιτητικής του ωριμότητας, ένα κείμενο που δείχνει όχι μόνο αυτή την ωριμότητα αλλά, ίσως, και τους δρόμους που θα ακολουθούσε αργότερα η σκέψη του.

Το μικρό αυτό βιβλίο πιστεύω πως θα μας βοηθήσει να κρατήσουμε ακόμη πιο ζωντανή τη θύμησή του Κώστα Σπυρίδη. Του αξίζει χωρίς καμία αμφιβολία».

Ως δείγμα αυτής της ωριμότητας που χαρακτήριζε τη σκέψη του Κώστα Σπυρίδη, στην συνέχεια παραθέτουμε το κείμενό του το οποίο συμπεριλαμβάνεται στην έκδοση και φέρει τον υπότιτλο «Υστερόγραφο» και ημερομηνία 17-3-91.

«Η διάλεξη αυτή, παρά την ουσιαστική της συνάφεια με το γραπτό, σχεδιασμένο και κτισμένο έργο του Peter Eisenman, δεν θα είχε νόημα αν επεδίωκε να προκαθορίσει με στενό τρόπο μια μόνο από τις δυνατές αναγνώσεις του έργου αυτού.

Αν και έμμεσα λειτουργεί σαν τυπική εισαγωγή, το κείμενο που

ακολουθεί δεν αποτελεί κατ' ανάγκη μιαν εξαντλητική συζήτηση των ζητημάτων που θέτει το έργο του Eisenman. Ένα τέτοιο εγχείρημα θα ήταν εκ των προτέρων άστοχο, αφού οι αρχές με βάση τις οποίες θα είχε συλληφθεί, και ο σκοπός που θα επιχειρούσε να εκπληρώσει, θα ήταν αυτά ακριβώς που το ίδιο το έργο επιχειρεί συστηματικά να αποδομήσει. Διότι αυτό που κατ' αρχήν αποτελεί «αντικείμενο» του έργου του Eisenman, είναι ο έλεγχος των προϋποθέσεων που καθιστούν δυνατή την έννοια ενός ενιαίου και μοναδικού νοήματος, το οποίο

προϋπάρχει του έργου και μέσα από αυτό εκφράζεται. Από αυτή την άποψη μια διάλεξη που θα έθετε σαν στόχο της να αποκαλύψει αυτό το νόημα, που το έργο υποτίθεται ότι αναγκαία εμπεριέχει και ενδεχομένως συγκαλύπτει, θα ήταν συγχρόνως μάταιη και α-νόητη. Το ίδιο το έργο, που η διάλεξη θα επιχειρούσε να αναγάγει σε μια πρωταρχική εκφραστική πρόθεση, θα την είχε από την αρχή καταδικάσει.

Το κείμενο λοιπόν που ακολουθεί δεν έχει στόχο να διαφωτίσει, να μνήσει σ' ένα αρχιτεκτονικό λόγο που παραμένει ασαφής και εν πολλοίς άγνωστος στην Ελλάδα, ή να αποκαλύψει τις «μυστικές» αλληλουχίες των νοημάτων.

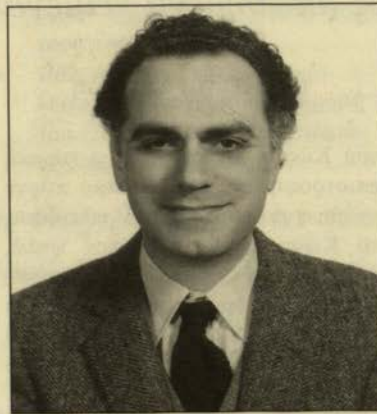
Είναι χρήσιμο στο να καθορίσει ο καθένας ένα ελάχιστο νόημα και να εξοικειωθεί με κάποια από τα προβλήματα που ενδεχομένως αντιμετωπίζει ο Eisenman, προκειμένου να φτάσει σε ένα αποτέλεσμα τέτοιο ώστε να έχει την ικανότητα να γεννά διαρκώς διαφορετικές αναγνώσεις, χωρίς ποτέ να εξαντλείται οριστικά»

Ψήφισμα

Ψήφισμα για τον Γ. Παντόπουλο

Όπως γράφτηκε σε προηγούμενο τεύχος, στις 14.12.1994 έφυγε από κοντά μας μετά από μακροχρόνια ασθένεια ο Γιώργος Παντόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ.

Είχε κάνει λαμπρές σπουδές στο Πολυτεχνείο, μεταπτυχιακές σπουδές στις ΗΠΑ και είχε διακριθεί τόσο ως μελετητής Αρχιτέκτων, όσο και ως ερευνητής και διδάσκων στο Τμήμα. Τον συνόδευσαν στην τελευταία του κατοικία, πλήθος συναδέλφων και φίλων και τον αποχαιρέτησε ο Πρόεδρος του Τμήματος Αρχιτεκτόνων, Καθηγητής Διονύσης Α. Ζήβας. Ο Αντιπρύτανης κ. Γιάννης

Πολύζος εκπροσώπησε την Πρυτανεία. Στη σωρό του κατατέθηκαν

στεφάνια από την Πρυτανεία και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων.

Το Δ.Σ. του Τμήματος Αρχιτεκτόνων, εξέδωσε το εξής ψήφισμα:

«Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Ε.Μ.Πολυτεχνείου, με το άγγελμα του θανάτου του Αναπληρωτή Καθηγητή Γιώργου Παντόπουλου αγαπητού φίλου, εξαιρετικού συναδέλφου και διδασκάλου, εκφράζει την βαθύτατη θλίψη του προς τους οικείους του και αποφασίζει α) να παρακολουθήσει την κηδεία του β) να καταθέσει στέφανο στη σωρό του και γ) να διοργανώσει επιστημονική εκδήλωση στη μνήμη του».